

Signalizačná správa ÚKSÚP

Napriek premenlivému počasiu a chladným nociam, **viníč** začína viditeľne pučať, čím sa blíži termín ošetrovania proti **kučeravosti** tzv. postrekom na sucho. Chemická ochrana je potrebná výlučne iba v tých vinohradoch, kde v minulom roku roztoče spôsobili významnejšie škody, a kde nie je použitá biologická ochrana. V zdravých viniciach ošetrovať netreba! Pripomínáme, že plstnatosť nemá žiadny hospodársky význam a kučeravosť je lokálny problém zväčša iba niekoľkých silne napadnutých krov, takže ošetrovanie celej vinice je takmer vždy nepotrebné, ale sa treba zamerať iba na skutočne napadnuté kry. Silne napadnuté kry viac rokov po sebe je rozumnejšie mechanicky odstrániť a spáliť. Jarný postrek je najúčinnější počas slnečných dní pri teplote 12-15°C. V štádiu pučania (štádium tzv. včielky) možno použiť prípravky Kumulus WG (aj v malospotrebitel'skom balení – MB) a Thiovit Jet (aj MB), ktoré sa môžu použiť aj ihneď po vypučaní, avšak s nižšou koncentráciou. Bez ohľadu na vegetačné štádium je povolený prípravok Ortus 5 SC (aj MB), ktorý možno používať aj počas vegetácie postrekom na list, čo je aj vlastne najbežnejší spôsob jeho aplikácie. **Najvhodnejšia, najekonomickejšia, najistejšia a prírode najbližšia je ale biologická ochrana použitím dravého roztoča *Typhlodromus pyri*.** I keď priame náklady na vykonanie tohto zásahu sú pomerne vysoké, pri dodržaní podmienok použitia, ale najmä pri správnom výbere ostatných prípravkov počas vegetácie proti hubovým chorobám či iným škodlivým organizmom sa dosiahne **trvalá ochrana na celú životnosť vinohradu**. Častou otázkou vinohradníkov je, či tento jarný postrek účinkuje aj proti múčnatke. Treba konštatovať, že oficiálna autorizácia nie je uvedená pri žiadnom prípravku a o vedľajšom účinku tiež nie sú na etiketách žiadne údaje. Avšak vzhľadom na to, že ide o sírnaté prípravky, je určitý predpoklad i keď nižšieho účinku proti múčnatke aj v tejto skorej fáze ošetrovania. Veľmi dobrý protimúčnatkový účinok je až v štádiu dĺžky letorastov na úrovni 10-15 cm.

Vzhľadom na miernu zimu je vysoký predpoklad dobrého prezimovania roztočcov, a to **roztočca ovocného** a **roztočca chmeľového** na ovocných drevinách, preto najmä u jadrovín a sliviek upozorňujeme na sledovanie ich početnosti a včasnú ochranu. Mimoriadne premnoženie roztočcov, ale aj roztočov nastáva najmä pri nesprávnom používaní chemických prípravkov na ochranu rastlín. Preto treba jednoznačne poukázať na **najvhodnejší spôsob ochrany, ktorým je biologická ochrana nasadením dravého roztoča *Typhlodromus pyri*.** Pri jeho použití je však veľmi dôležitý výber všetkých chemických prípravkov, ktoré sa používajú proti ostatným škodcom a chorobám. Informácie o toxicite prípravkov sú uvedené na etiketách prípravkov, ktoré možno nájsť aj v informačnom systéme prípravkov na ochranu rastlín, pričom sú uvedené v textoch klasifikácie prípravkov pre včely.

Vo výsadbách, kde nie je využívaná biologická ochrana, je chemická ochrana potrebná iba tam, kde sa zistil veľký počet prezimujúcich vajčiek (1 000 a viac na 1 meter dĺžky konárov) alebo v minulom roku bol zaznamenaný silný výskyt. Povolené prípravky majú rôznu špecifickú účinnosť, od ktorej závisí aj termín použitia. Možno ich rozdeliť do nasledovných skupín:

1. **Apollo 50 SC** (aj MB) - na čerešne, višne, jablone, hrušky, jahody, okrasné dreviny a okrasné rastliny, **Nissorun 10 WP** (aj MB) - do baklažánu, cukety, melónu, melónu cukrového, tekvice, uhorky, papriky, rajčiakov, černice, egreša, maliny, ríbezlí, jabloní, hrušiek, jahôd, viniča, chmeľu a okrasných rastlín ničia vajčička a mladé larvy, preto sa musia aplikovať tesne pred liahnutím až na začiatku liahnutia lariev zo zimných vajčiek.
2. **NeemAzel T/S** (aj MB) – do jadrovín (okrem hrušiek), baklažánu, cukety, rajčiaka, tekvice, uhorky, špargle a bylínok (okrem pažitky) a okrasných rastlín. Používa sa najneskôr do konca kvitnutia.

3. **A-abameN-II a Vertimec 018 EC** (aj MB) – na jadrovinu, jahody, papriku, uhorky a okrasné rastliny. Na jadrovinu sa aplikujú tesne po opade kvetných lupienkov.
4. **Ortus 5 SC** (aj MB) – na jablone, jahody, vinič, chmeľ a sóju a **Sanmite 20 WP** (do 30.10.2022) – iba na okrasné rastliny a okrasné dreviny v škôlkach a skleníkoch sa používajú na všetky vývinové stupne roztočcov, a to letné vajíčka, larválne štádiá aj dospelce.
5. **Movento 100 SC** a **Mobile** sú proti roztočcom povolené do cesnaku, jablone, jahôd a chmeľu.

Ing. Stanislav Barok
ÚKSÚP – OOR
11.4.2022